

Kopsavilkums iedzīvotājiem

Sociālie ieguldījumi izaugsmei un kohēzijai

Komisija mudina ES valstis piešķirt lielāku nozīmi sociālajiem ieguldījumiem. Tie domāti tam, lai attīstītu cilvēku kompetenci un atbalstītu viņu līdzdalību sabiedrībā un darba tirgū. Tas vairo cilvēku labklājību, stiprinās ekonomiku un palīdzēs Eiropas Savienībai no krīzes izkļūt spēcīgākai, saliedētākai un konkurētspējīgākai.

KĀDA IR LIETAS BŪTĪBA?

- **Ekonomikas krīze.** Bezdarbs, nabadzība un sociālā atstumtība ir samilzuši rekordaugstā līmenī, kā rezultātā cilvēki ir izstumti no darba tirgus un sabiedrības, kas savukārt noslogo valstu budžetu. Tas var traucēt sasniegt ES mērķi līdz 2020. gadam no nabadzības un sociālās atstumtības izglābt vismaz 20 miljonus cilvēku.
- **Demogrāfiskās izmaiņas.** Eiropā darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju daļa sarūk, bet veco cilvēku īpatsvars pieaug. ES valstu valdības meklē veidus, kā izveidot ilgtspējīgas un piemērotas sociālās aizsardzības sistēmas.

KO ŠĪ INICIATĪVA PAREDZ?

- *Tērēt naudu efektīvāk un racionālāk, lai nodrošinātu atbilstošu un ilgtspējīgu sociālo aizsardzību.* To var panākt, vienkāršojot pabalstu un pakalpojumu pārvaldīšanu, mērķtiecīgāk plānojot, kas tos saņems, un izvirzot nosacījumus to saņemšanai (piemēram, pieprasot, lai saņēmējs piedalās mācībās).
- *Attīstīt cilvēku prasmes un kompetenci,* lai viņiem būtu lielākas iespējas integrēties sabiedrībā un darba tirgū. Piemēram var minēt izglītību, bērnu aprūpi, veselības aprūpi, mācības, darba meklēšanas palīdzību un rehabilitāciju.
- *Panākt, lai sociālās aizsardzības sistēmas atbilstu cilvēku vajadzībām viņu dzīves kritiskajos periodos.* Tas nozīmē ieguldīt pēc iespējas ātrāk, lai novērstu grūtības vēlāk un sagatavotu cilvēkus grūtām dzīves situācijām, nevis mazināt nodarīto kaitējumu. Tāpēc svarīgi ir ieguldīt bērnos un jauniešos.

KAS UN KĀ GŪS LABUMU?

Lielākas sociālās investīcijas palīdzēs

- **bērniem un jauniešiem** — laicīga iejaukšanās un citi pasākumi, lai nevienlīdzīgs stāvoklis netiktu pārmantots no paaudzes paaudzē;
- **darba meklētājiem un potenciālajiem darba meklētājiem** — integrētāks un pieejamāks atbalsts darba atrašanai;
- **sievietēm** — vienlīdzīgākas iespējas un mazāk šķēršļu darba tirgū;
- **veciem cilvēkiem** — iespējas ilgāk piedalīties sabiedriskajā un saimnieciskajā dzīvē;
- **cilvēkiem ar invaliditāti** — neatkarīgāka dzīve un pielāgotas darbvietas;
- **bezpajumtniekiem** — lielākas izredzes atkal integrēties sabiedrībā un darbā;
- **darba devējiem** — lielāks, veselāks un kvalificētāks darbaspēks;
- **visai sabiedrībai** — lielāks ražīgums, lielāka nodarbinātība, labāka veselība un sociālā iekļautība, kas savukārt kāpinās izaugsmi un mazinās spiedienu uz sociālās aizsardzības budžetu.

KĀPĒC IR JĀRĪKOJAS ES LĪMENĪ?

- Par sociālo un veselības aizsardzības politiku galvenokārt atbild dalībvalstu valdības. Krīze tomēr pierādīja, ka ES valstu ekonomikas ir ļoti atkarīgas cita no citas.
- Lai ES dalībvalstis spētu veikt nepieciešamās reformas, Eiropas Savienība tām sniegs finansiālu atbalstu, it īpaši no [Eiropas Sociālā fonda](#).

KAS TIEŠI MAINĪSIES?

- Lielāka nozīme tiks piešķirta stratēģijām, kas attīsta cilvēku kompetenci un prasmes un likvidē šķēršļus darba atrašanai.
- Efektīvāka un racionālāka resursu izmantošana palīdzēs panākt piemērotu un ilgtspējīgu sociālo aizsardzību.
- Labāki rezultāti, kas nodrošinās labāku ražīgumu, nodarbinātību, veselību, palīdzēs cilvēkiem izkļūt no nabadzības, pārvarēt sociālo atstumtību un baudīt pienācīgu dzīves līmeni.

KAD ŠIE PASĀKUMI VARĒTU STĀTIES SPĒKĀ?

ES dalībvalstu valdības ir mudinātas šīs iniciatīvas ieteikumus īstenot, cik vien ātri iespējams.